Turinys

Pratarmė ... 9

Santrumpos ... 11

1 SKYRIUS. Politraumą patyrusio paciento klinikinis tyrimas ... 13

1.1. Epidemiologija ... 13
1.2. Traumos komanda skubiosios pagalbos skyriuje ... 14
1.3. Sunkią traumą patyrusio paciento būklės vertinimo ir pagalbos teikimo seka SPS ... 15
1.4. Kvėpavimo takų praeinamumo ir kvėpavimo užtikrinimas pirminės apžiūros metu ... 17
1.5. Kraujotakos įvertinimas ir kraujavimo kontrolė pirminės apžiūros metu ... 18
1.6. Neurologinės būklės įvertinimas pirminės apžiūros metu ... 18
1.7. Nuosekli traumą patyrusio paciento viso kūno apžiūra, papildomos procedūros ir tyrimai ... 19
1.8. Traumą patyrusio paciento antrinė apžiūra ... 20

2 SKYRIUS. Politraumą patyrusio paciento radiologinis tyrimas ... 23

2.1. Traumą patyrusio paciento atranka radiologiniam tyrimui ... 23
2.2. Politraumą patyrusio paciento radiologinio tyrimo būdai ... 24
2.2.1. Rentgenologinis politraumą patyrusio paciento tyrimas ... 24
2.2.2. Ultragarsinis politraumą patyrusio paciento tyrimas ... 24
2.2.3. Kompiuterinės tomografijos tyrimas ... 25
2.2.3.1. Daugiafazio KT tyrimo protokolas ... 26
2.2.3.2. Mišrios fazės KT tyrimo protokolas ... 27
2.2.3.3. Vienfazio KT tyrimo protokolas ... 28
2.2.3.4. Papildomos KT tyrimo fazės ... 29
2.2.3.5. KT tyrimo metu paciento paguldymas ... 29
2.2.3.6. KT tyrimo atlikimas vaikams ir nėštumo metu ... 32

3 SKYRIUS. Politraumą patyrusio paciento radiologinio tyrimo aprašymo standartas 33
3.1. Politraumą patyrusio paciento PIRMINIS KT tyrimo įvertinimas 34
3.2. Politraumą patyrusio paciento GALUTINIS KT tyrimo įvertinimas 37

4 SKYRIUS. Galvos smegenų trauma 39
4.1. Ekstraaksialinės hemoragijos 40
4.1.1. Epidurinė hematoma 40
4.1.2. Ūminė subdurinė hematoma 42
4.1.3. Trauminė subarachnoidinė hemoragija 43
4.2. Smegenų parenchimos pažeidimai 44
4.2.1. Smegenų parenchimos sumušimas 45
4.2.2. Difuzinis aksoninis pažeidimas 46
4.2.3. Giliųjų smegenų struktūrų parenchimos (subkortikaliniai) pažeidimai 48
4.3. Smegenų struktūrų išvaržos 49
4.3.1. Smegenų išvarža per smegenų pjautuvą 49
4.3.2. Smegenų išvarža per smegenėlių padangtę 50
4.4. Kaukolės lūžiai 52

5 SKYRIUS. Galvos ir kaklo trauma 55
5.1. Veido kaulų trauminiai pažeidimai 55
5.1.1. Akiduobės lūžiai 56
5.1.2. Kaktinio ančio lūžiai 58
5.1.3. Nosikaulių-akiduobės-akytkaulio komplekso lūžiai 59
5.1.4. Skruostikaulio ir viršutinio žandikaulio komplekso lūžiai 59
5.1.5. Le Fort lūžiai 59
5.1.6. Apatinio žandikaulio lūžiai 61
5.2. Galvos pamato trauma 62
5.2.1. Smilkinkaulio lūžiai 63
5.2.2. Kiti galvos pamato lūžiai 63
5.3. Galvos pamato-kaklinės dalies kraujagyslių trauminis pažeidimas 65
5.4. Gerklų ir trachėjos trauminis pažeidimas 69
5.5. Ryklės ir stemplės trauminis pažeidimas 71

6 SKYRIUS. Krūtinės ląstos trauma 75
6.1. Šonkaulių lūžiai ir nestabili krūtinės ląsta 75
6.2. Pneumotoraksas 77
6.3. Hemotoraksas 78
6.4. Pneumomediastinumas 80
6.5. Plaučių parenchimos pažeidimas 81
6.5.1. Plaučių kontūzija 82
6.5.2. Plaučių pylšimas ir hematoma 82
6.6. Diafragmos pylšimas 83
6.7. Aortos ir stambiųjų kraujagyslių pažeidimas 85
6.8. Širdies trauma 87

7 SKYRIUS. Pilvo trauma 91
7.1. Blužnies trauma 91
7.2. Kepenų trauma 93
7.3. Tulžies pūslės trauma 95
7.4. Kasos trauma 96
7.5. Inkstų trauma 98
7.6. Antinksčių trauma 100
7.7. Pilvo srities kraujagyslių trauma 101
7.8. Žarnyno ir pasaito trauma 102
7.9. Šlapimo pūslės trauma 105
7.10. Šlaplės trauma 106
7.11. KT hipoperfuzijos kompleksas 107
7.12. Pilvo traumų apibendrinimas 109

8 SKYRIUS. Stambiųjų kaulų lūžiai 111
8.1. Ilgųjų kaulų lūžiai 111
8.2. Dubens kaulų lūžiai 116

9 SKYRIUS. Stuburo trauma 123
9.1. Viršutinės kaklinės stuburo dalies (C0-C2) trauminis pažeidimas 127
9.2. Kaklinės poašinės stuburo dalies (C3-C7) trauminis pažeidimas 128
9.3. Krūtininės-juosmeninės stuburo dalies (T1-L5) trauminis pažeidimas 129
9.4. Kryžkaulio stuburo dalies (S1-S5, įskaitant uodegikaulį) trauminis pažeidimas 131